

О. Ю. Терехова

аспірант кафедри адміністративного, господарського
права та фінансово-економічної безпеки
Сумського державного університету

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ОКРУЖНИХ АДМІНІСТРАТИВНИХ СУДІВ В УКРАЇНІ

Стаття присвячена дослідженню поняття та особливостей адміністративно-правового регулювання діяльності окружних адміністративних судів в Україні. Розкрито зміст дефініції «правове регулювання» як особливої форми управлінської діяльності. Акцентовано на наявних у науковій доктрині підходах щодо розуміння сутності адміністративно-правового регулювання діяльності судів. Сформульовано авторське визначення поняття «адміністративно-правове регулювання діяльності окружних адміністративних судів в Україні». Визначено, що адміністративно-правові норми, за допомогою яких здійснюється регулювання діяльності судів, знаходять зовнішнє вираження у джерелах адміністративного права. Зазначено, що однією з ознак джерел адміністративно-правового регулювання діяльності окружних адміністративних судів України є їх розташування за принципом ієрархічної підпорядкованості. Відповідно, в статті розкрито класифікацію джерел адміністративно-правового регулювання діяльності окружних адміністративних судів України за критерієм їх місця в ієрархії актів національного законодавства. Виділено Конституцію України, на основі якої приймаються і, відповідно, не мають суперечити її положенням нормативно-правові акти, закони України, підзаконні акти, включаючи укази Президента України і накази Державної судової адміністрації України, акти органів суддівського самоврядування, внутрішньо-розпорядчі акти суду. Розглянуто класифікацію джерел адміністративно-правового регулювання діяльності окружних адміністративних судів за напрямками адміністративної діяльності зазначених судів: організаційно-управлінські питання, кадрові питання, особистий прийом громадян, доступ до публічної інформації, здійснення контролю за законністю діяльності співробітників суду і забезпечення їх безпеки. Особливу увагу приділено міжнародним договорам, що містять адміністративно-правові засади діяльності окружних адміністративних судів.

Ключові слова: суд, окружний адміністративний суд, адміністративно-правове регулювання, закон, підзаконний акт.

Постановка проблеми. Реформа судової системи, яка нині триває в Україні, зумовлює перегляд наявних положень, що на законодавчому рівні регулюють діяльність судів, а також скасування застарілих норм та прийняття нових нормативних актів із метою удосконалення правової основи діяльності судових органів та наближення національного законодавства до вимог європейського співтовариства. При цьому правова основа діяльності окружних адміністративних судів України не є виключенням. Тому дослідження норм права, що регулюють діяльність зазначених суб'єктів, є актуальним у сучасних умовах проведення судової реформи в державі.

Аналіз останніх досліджень та публікацій свідчить, що вивчення адміністративно-пра-

вового регулювання діяльності судів загалом не є новим для наукової доктрини, зазначене підтверджується працями таких науковців, як Р.М. Аюпова, В.П. Бойко, А.Л. Борко, М.К. Закурін, Д.В. Кіреєв, А.А. Іванищук, О.І. Потильчак, М.І. Шатерніков та інші. Разом із тим судова реформа вимагає швидкого оновлення правової основи діяльності судів, у тому числі окружних адміністративних судів України, з огляду на це вивчення особливостей адміністративно-правового регулювання діяльності окружних адміністративних судів України потребує додаткового дослідження.

Виклад основного матеріалу. М.І. Пипяк зазначає, що від того, наскільки правильно й точно закріплені положення щодо діяльності судів, залежить їх практична реалізація, тоді

як відсутність вичерпних для розуміння законодавчих приписів, навпаки, спричиняє різне їх трактування, внаслідок цього порушується процес ефективного функціонування судової системи [1, с. 100]. З огляду на це вивчення адміністративно-правового регулювання діяльності окружних адміністративних судів України дасть змогу з'ясувати стан правового забезпечення здійснення ними своїх завдань та функцій. Насамперед варто розпочати із розуміння поняття «правове регулювання».

Р.Я. Демків визначає його як систему дій та операцій, які здійснюються органами державної влади у встановлених процесуальних формах за допомогою певних методів і з використанням при цьому юридичних засобів, спрямованих на встановлення і реалізацію певних моделей суспільного розвитку [2]. Заслуговує на увагу і дефініція, запропонована В.В. Лазаревим та Т.Н. Радько, які вважають, що правове регулювання є частиною дії права, котра характеризує спеціально-юридичну дію права на поведінку і діяльність його адресатів, але безпосередньо з ними ще не пов'язана [3, с. 133].

Підсумовуючи, варто зауважити, що правове регулювання є впливом на суспільні відносини за допомогою норма права з метою їх упорядкування та розвитку. Слід наголосити, що важливе місце серед них належить нормам адміністративного права, через які держава впливає на широке коло суспільних відносин. З огляду на це необхідно звернути увагу на зміст дефініції «адміністративно-правове регулювання». На думку О.В. Минюка, це особлива форма управління діяльністю, здійснювана за допомогою специфічної системи нормативно закріплених методів і засобів уповноваженими органами державної влади та саморегульованими інституціями, владні повноваження яких спрямовані на реалізацію регулюючого впливу суспільних відносин [4, с. 11].

Переходячи до адміністративно-правового регулювання діяльності судів, пропонуємо звернути увагу на те, що є низка дисертаційних досліджень, присвячених функціонуванню різних судів України. Так, М.І. Шатерніков досліджував господарські суди, відповідно, під адміністративно-правовим регулюванням їх діяльності запропонував розуміти визначену й урегульовану нормами адміністративного права діяльність органів державного управління, що здійснюється шляхом прийняття адміністративних актів задля впорядкування суспільних відносин у сфері організації гос-

подарського судочинства і підтримання функціонування господарських судів [5, с. 4]. Господарським судам присвячено і дослідження Р.М. Аюпової, на думку якої адміністративно-правове регулювання діяльності господарських судів є здійснюваним за допомогою сукупності правових засобів цілеспрямованим впливом на впорядкування, охорону та розвиток суспільних відносин у сфері діяльності господарських судів із метою забезпечення їх належної організації та функціонування відповідно до засад судочинства та гарантування суб'єктам підприємницької діяльності права на судовий захист [6, с. 72]. З огляду на це можна стверджувати, що адміністративно-правове регулювання діяльності окружних адміністративних судів не є принципово відмінним, оскільки це здійснюваний державою за допомогою адміністративно-правових норм вплив на суспільні відносини у сфері організації та функціонування окружних адміністративних судів України з метою забезпечення виконання ними покладених на них завдань у сфері вирішення публічно-правових спорів.

Доцільно зазначити, що адміністративно-правові норми, за допомогою яких здійснюється регулювання діяльності судів, знаходять зовнішнє вираження у джерелах адміністративного права, які, за В.В. Галуцько, походять від правотворчого рішення вітчизняного компетентного публічного органу. У межах правової системи джерела адміністративного права розташовані за принципом їх ієрархічної підпорядкованості, відповідно, положення одних джерел права видаються на основі вищих джерел [7, с. 91]. Враховуючи принцип ієрархічної підпорядкованості актів законодавства, варто зазначити, що закони, своєю чергою, приймаються на основі Конституції України і, відповідно, не мають суперечити її положенням. Саме Конституцією України від 28.06.1996 р. як актом найвищої юридичної сили держави закріплено основи організації системи судоустрою України, відправлення правосуддя загалом. Зокрема, згідно зі ст. 6 державна влада в Україні здійснюється шляхом її поділу на законодавчу, виконавчу та судову [8].

Важливе місце в ієрархії актів законодавства України, які можна зарахувати до джерел адміністративно-правових норм, належить законам. За вузького підходу, закон – це нормативно-правовий акт найвищої юридичної сили, прийнятий вищим представницьким органом державної влади, безпосереднім волевиявленням народу, що регулює, як правило, найбільш важ-

ливі суспільні відносини [9, с. 284]. За широкого підходу закон – це: нормативно-правові акти загалом; всі встановлені державою загально-обов'язкові правила; будь-яке джерело права; синонім поняття законодавства [10, с. 279–280].

Провідним актом, на основі якого здійснюється адміністративно-правове регулювання діяльності адміністративних судів, є Закон України «Про судоустрій та статус суддів» від 02.06.2016 р., в преамбулі якого стверджується, що він визначає правові засади організації судової влади та здійснення правосуддя в Україні з метою захисту прав, свобод і законних інтересів людини та громадянина, прав і законних інтересів юридичних осіб, інтересів держави на засадах верховенства права, визначає систему судів загальної юрисдикції, статус професійного судді, народного засідателя, присяжного, систему та порядок здійснення суддівського самоврядування та встановлює систему і загальний порядок забезпечення діяльності судів та регулює інші питання судоустрою і статусу суддів [11]. З правосуддям, здійснюваним окружними адміністративними судами, пов'язаний Закон України «Про доступ до судових рішень» від 22.12.2005 р., за яким суд вносить до Реєстру судові рішення і окремі думки суддів у письмовій формі, не пізніше наступного дня після їх ухвалення або виготовлення повного тексту [12].

На окружні адміністративні суди поширює свою дію Закон України «Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів» від 23.12.1993 р., згідно з яким держава вживає особливих заходів для захисту суддів від перешкоджання виконанню ними обов'язків і здійсненню наданих прав, від посягань на життя, здоров'я, житло і майно зазначених осіб та їх близьких родичів у зв'язку із службовою діяльністю цих осіб [13]. Ще одним актом як джерелом адміністративно-правового регулювання діяльності окружних адміністративних судів є Закон України «Про порядок висвітлення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування в Україні засобами масової інформації» від 23.09.1997 р., відповідно до якого висвітлення діяльності судів здійснюється аудіовізуальними засобами масової інформації на засадах укладених між ними угод та з урахуванням специфіки роботи цих судів [14]. Відносини щодо належного інформування про діяльність окружних адміністративних судів в Україні врегульовані також Законом України «Про доступ до публічної інформації»

від 13.01.2011 р., що закріплює обов'язки судів як розпорядників публічної інформації [15].

Оскільки окружні адміністративні суди є суб'єктами адміністративно-правових відносин, що виникають у зв'язку зі зверненнями громадян, цілком обґрунтовано до джерел адміністративно-правового регулювання їх діяльності зараховувати Закон України «Про звернення громадян» від 02.10.1996 р.

Оскільки одним з актуальних є питання мінімізації корупційних проявів в органах державної влади та місцевого самоврядування, окремі аспекти діяльності суддів окружних адміністративних судів врегульовані Законом України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 р., яким визначено правові та організаційні засади функціонування системи запобігання корупції в Україні, зміст та порядок застосування превентивних антикорупційних механізмів, правила щодо усунення наслідків корупційних правопорушень [16]. Іншим законом, який поширює свою дію на професійних суддів України, є Закон України «Про очищення влади» від 16.09.2014 р., який визначає правові та організаційні засади проведення очищення влади для захисту та утвердження демократичних цінностей, верховенства права та прав людини в Україні та передбачає періодичну перевірку відомостей про них [17].

Окреме місце серед джерел адміністративно-правового регулювання діяльності окружних адміністративних судів належить підзаконним актам, які є нормативно-правовими актами, прийнятими уповноваженими органами на підставі і на виконання законів. При цьому, за Д.В. Кіреєвим, до підзаконних актів у системі правового забезпечення діяльності адміністративних судів України належать: постанови Верховної Ради України з питань розбудови судової системи, удосконалення форм судочинства, кадрового забезпечення судів; укази Президента України щодо створення і регулювання діяльності судів, реформування правової бази; укази та розпорядження Президента України, спрямовані на підвищення ефективності виконання рішень судів, професійної підготовки суддів, забезпечення належних умов діяльності судів; постанови та розпорядження Кабінету Міністрів України, спрямовані на деталізацію відповідних законів, актів парламенту і глави держави; правові акти центральних органів виконавчої влади, видані ними на основі та на виконання законів та інших актів, що стосуються питань функціонування судів України;

правові акти судових органів, спрямовані на роз'яснення питань застосування норм права, аналіз та узагальнення судової практики [18].

Одним із них є Указ Президента України «Про утворення місцевих адміністративних судів, затвердження їх мережі» від 16.11.2003 р. № 1417/2004, яким визначено перелік окружних адміністративних судів, їх місцезнаходження та територію, на яку поширюється їх компетенція [19].

На окрему увагу заслуговують і підзаконні акти Державної судової адміністрації України, які визначають порядок організації роботи апарату суду, правила здійснення діловодства судах, перелік службової інформації. Серед актів Державної судової адміністрації є й ті, які стосуються діяльності окремого суду, – Посадова інструкція керівника апарату Сумського окружного адміністративного суду, затверджена Територіальним управлінням Державної судової адміністрації України в Сумській області від 21.01.2014 р.

Аналіз джерел адміністративно-правового регулювання діяльності окружних адміністративних судів дає змогу дійти висновку, що органи суддівського самоврядування беруть участь у регулюванні діяльності судів. До актів, прийнятих ними, належить Положення про апарат Сумського окружного адміністративного суду, затверджене рішенням зборів суддів Сумського окружного адміністративного суду від 26.03.2015 р.

Підсумовуючи, зауважимо, що джерелами адміністративно-правового регулювання діяльності окружних адміністративних судів в Україні є:

– закони, серед яких особливе місце належить Конституції України, всі інші нормативно-правові акти можна класифікувати на ті, які безпосередньо регламентують діяльності судів, – закони України «Про судоустрій та статус суддів», «Про доступ до судових рішень», та ті, що стосуються широкого переліку органів влади, – закони України «Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів», «Про порядок висвітлення діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування в Україні засобами масової інформації», «Про доступ до публічної інформації», «Про запобігання корупції», «Про звернення громадян», «Про очищення влади». Їх особливістю є те, що вони прийняті для вирішення питань із протидії корупції, відкритості діяльності владних структур, захисту суддів та співробітників правоохоронних органів і закріплюють адміністративні права та обов'язки органів влади;

– підзаконні акти, серед яких: а) укази Президента України: «Про утворення місцевих адміністративних судів, затвердження їх мережі» (2003), «Про Стратегію реформування судоустрою, судочинства та суміжних правових інститутів на 2015–2020 роки» (2015); б) накази Державної судової адміністрації України: «Про затвердження Типового положення про апарат суду» (2019), «Про затвердження Інструкції з діловодства в місцевих загальних судах, апеляційних судах областей, апеляційних судах міст Києва та Севастополя, Апеляційному суді Автономної Республіки Крим та Вищому спеціалізованому суді України з розгляду цивільних і кримінальних справ» (2013), «Про затвердження Типового переліку відомостей, що становлять службову інформацію та які можуть міститися в документах з організації діяльності місцевих та апеляційних судів», Посадова інструкція керівника апарату Сумського окружного адміністративного суду затверджена Територіальним управлінням Державної судової адміністрації України в Сумській області (2014) тощо;

– акти органів суддівського самоврядування – Положення про апарат Сумського окружного адміністративного суду (2015), Положення про автоматизовану систему документообігу суду (2010).

– внутрішньо-розпорядчі акти суду – Правила внутрішнього службового розпорядку Сумського окружного адміністративного суду (2016).

Однак ієрархія актів законодавства – не єдиний критерій, за яким можна класифікувати джерела адміністративно-правового регулювання діяльності окружних адміністративних судів. А.М. Макаровець, розглядаючи нормативні акти, які є правовими засадами діяльності апарату суду, класифікує їх за призначенням: організаційно-управлінського характеру (порядок створення, організації, управління, взаємодії з учасниками правовідносин у системі правосуддя); забезпечувального характеру (матеріальне і фінансове забезпечення діяльності); кадрового спрямування (питання кадрової політики в судах); контрольного напрямку (реалізація контролю за дисципліною, недопущенням корупції); нормативно-етичного характеру (встановлення і додержання правил поведінки, недопущення конфліктів інтересів) [20].

При цьому цілком доцільно М.К. Закурін зауважив, що адміністративно-правове регулювання господарських судів окреслюється

межами забезпечення прав і законних інтересів суб'єктів господарювання у процесі здійснення посадовими особами судів особистого прийому громадян, виконавчо-розпорядчої діяльності суб'єктів публічної адміністрації, надання адміністративних сервісних послуг, захистом системи судочинства від протиправних посягань та особливостями заохочення і дисциплінарної відповідальності суддів та службових осіб апарату судів [21, с. 124].

Беручи до уваги позиції науковців, пропонуємо класифікувати джерела адміністративно-правового регулювання діяльності окружних адміністративних судів за напрямками їх адміністративної діяльності:

а) організаційно-управлінські питання – створення та ліквідація окружних адміністративних судів: Указ Президента України «Про утворення місцевих адміністративних судів, затвердження їх мережі» (2003); регламентування повноважень суддів, які займають адміністративні посади, – Посадова інструкція керівника апарату Сумського окружного адміністративного суду;

б) кадрові питання – закони України «Про очищення влади», «Про забезпечення прав на справедливий суд», Постанова Кабінету Міністрів України «Деякі питання реалізації Закону України «Про очищення влади», відповідні накази голів суду про організацію проведення перевірки відповідно до Закону України «Про очищення влади» (2014), Порядок проходження спеціальної підготовки кандидатів на посаду судді, затверджений рішенням Вищої кваліфікаційної комісії суддів України (2018);

в) особистий прийом громадян – Закон України «Про звернення громадян», Наказ Державної судової адміністрації «Про затвердження Інструкції з діловодства в місцевих загальних судах, апеляційних судах областей, апеляційних судах міст Києва та Севастополя, Апеляційному суді Автономної Республіки Крим та Вищому спеціалізованому суді України з розгляду цивільних і кримінальних справ» (2013), Правила внутрішнього службового розпорядку Сумського окружного адміністративного суду.

г) доступ до публічної інформації – закони України «Про доступ до публічної інформації», «Про порядок висвітлення діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування в Україні засобами масової інформації», «Про звернення громадян», Положення про автоматизовану систему документообігу суду (2010), накази Державної судової адміністрації Укра-

їни: «Про затвердження Типового переліку відомостей, що становлять службову інформацію та які можуть міститися в документах з організації діяльності місцевих та апеляційних судів» (2012), «Про організаційне забезпечення функціонування веб-порталу «Судова влада України» (2014);

ґ) здійснення контролю за законністю діяльності співробітників суду і забезпечення їх безпеки – закони України «Про запобігання корупції», «Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів», Наказ Державної судової адміністрації України та Міністерства внутрішніх справ України «Про затвердження Правил пропуску осіб до приміщень судів та на їх територію транспортних засобів» (2005), Правила внутрішнього службового розпорядку Сумського окружного адміністративного суду, Кодекс суддівської етики (2013). При цьому Конституція та Закон України «Про судоустрій та статус суддів» є універсальними актами і зараховувати їх до певної групи недоцільно.

В окрему групу джерел адміністративно-правового регулювання діяльності окружних адміністративних судів варто виділити міжнародні договори. А тому регулювання діяльності окружних адміністративних судів має здійснюватися з урахуванням положень: Монреальської універсальної декларації про незалежність правосуддя (1983), Європейської хартії про закон «Про статус суддів» (1998); Бангалорських принципів поведінки суддів (2006); висновків Консультативної ради європейських суддів до уваги Комітету Міністрів Ради Європи: а) № 17 (2014) про оцінювання роботи суддів, якості правосуддя та повагу до незалежності судової влади; б) № 4 (2003) щодо належної підготовки та підвищення кваліфікації суддів на національному та європейському рівнях; в) № 10 (2007) щодо судової ради на службі суспільства; рекомендацій Комітету Міністрів Ради Європи державам-членам: а) № 12 (1986) щодо заходів із попередження і зменшення надмірного робочого навантаження в судах; б) щодо надання громадянам судових та інших юридичних послуг із використанням новітніх технологій (2001) [22]. Звісно, наведеними міжнародними актами не вичерпується їх перелік, а з огляду на те, що Україна прагне набути членства в ЄС, всі вони імплементуються в законодавство, що регулює діяльність зазначених судів. Не варто забувати і про акти, нормам яких законодавство демократичної та правової держави не має суперечити: Загальна декларація прав людини,

Міжнародний пакт про громадянські і політичні права, Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод тощо.

Висновки і пропозиції. Узагальнюючи адміністративно-правові засади діяльності окружних адміністративних судів, можна зробити висновок, що законодавчі акти, яких регулюють їх діяльність, є загальними для всіх судів, разом із тим до них належать і підзаконні акти, серед яких є ті, що стосуються лише діяльності окружних адміністративних судів. Адміністративно-правові засади діяльності окружних адміністративних судів можна класифікувати як за місцем актів, в яких вони закріплені в ієрархії національного законодавства, так і за напрямками адміністративної діяльності окружних адміністративних судів.

Список використаної літератури:

1. Пипяк М.І. Адміністративний суд у системі органів державної влади : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07. Львів, 2016. 191 с.
2. Демків Р.Я. Правове регулювання як юридичне явище: окремі аспекти розуміння. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2015. С. 19–23.
3. Общая теория права и государства / под ред. В.В. Лазарева. 2-е изд. перераб. и доп. Москва : Юристъ, 1996. 472 с.
4. Минюк О.Ю. Адміністративно-правове регулювання біржової діяльності в Україні : автореф. дис. ... канд. юрид. наук; 12.00.07. Ірпінь, 2010. 20 с.
5. Шатерніков М.І. Господарські суди у системі суб'єктів адміністративного права : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07. Суми : СумДУ, 2017. 20 с.
6. Аюпова Р.М. Адміністративно-правові відносин за участю господарських судів в Україні : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07. Харків, 2017. 253 с.
7. Адміністративне право України : підручник у 2 т. Т. 1 / Галунько В.В., Олефір В.І., Гридасов Ю.В. [та ін.]. Херсон : ХМД, 2013. 396 с.
8. Конституція України : Закон України від 28.06.1996 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.
9. Великий енциклопедичний юридичний словник / за ред. Ю.С. Шемшученка. 2-ге вид., переробл. і допов. Київ : Юрид. думка. 2012. 1020 с.
10. Кельман М.С., Мурашин О.Г. Загальна теорія держави та права : підручник. Київ : Кондор. 2006. 477 с.
11. Про судоустрій та статус суддів : Закон України від 02.06.2016 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2016. № 31. Ст. 545.
12. Про доступ до судових рішень : Закон України від 22.12.2005 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2006. № 15. Ст. 128.
13. Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів : Закон України від 23.12.1993 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 11. Ст. 50.
14. Про порядок висвітлення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування в Україні засобами масової інформації : Закон України від 23.09.1997 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1997. № 49. Ст. 299.
15. Про доступ до публічної інформації : Закон України від 13.01.2011 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2011. № 32. Ст. 314.
16. Про запобігання корупції : Закон України від 14.10.2014 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2014. № 49. Ст. 2056.
17. Про очищення влади : Закон України від 16.09.2014 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2014. № 44. Ст. 241.
18. Кіреєв Д.В. Правове забезпечення діяльності адміністративних судів України. *Актуальні проблеми права: теорія і практика*. 2012. № 25. С. 324–334.
19. Про утворення місцевих адміністративних судів, затвердження їх мережі : Указ Президента України від 16.11.2003 р. № 1417/2004. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0131750-19>.
20. Макаровець А.М. Правові засади діяльності апарату суду та місце серед них адміністративно-правового регулювання. *Право і безпека*. 2017. № 4 (67). С. 56–62.
21. Закурін М.К. Зміст адміністративно-правового регулювання діяльності господарських судів. *Адміністративне право і процес*. 2012. № 1 (1). С. 120–124.
22. Європейські та міжнародні стандарти у сфері судочинства. Київ, 2015. 708 с.

Terekhova O. Yu. Administrative and legal regulation of the activity of district administrative courts in Ukraine

The article is devoted to the research of the concept and features of administrative and legal regulation of the activity of district administrative courts in Ukraine. The content of the definition of "legal regulation" as a special form of administrative activity is revealed. Attention is drawn to the approaches in the scientific doctrine to understanding the nature of administrative and legal regulation of the courts. The author defines the concept of "administrative and legal regulation of the activity of district administrative courts in Ukraine". It is determined that the administrative

and legal rules governing the activity of courts are externally expressed in the sources of administrative law. It is noted that one of the signs of the sources of administrative and legal regulation of activity of district administrative courts of Ukraine is their location in the system of legislation, taking into account the principle of hierarchical subordination. Accordingly, the article discloses the classification of sources of administrative and legal regulation of the activity of district administrative courts in Ukraine by the criterion of their place in the hierarchy of national legislation. The Constitution of Ukraine, on the basis of which normative legal acts are adopted and should not contradict its provisions, respectively, laws, by-laws, including decrees of the President of Ukraine and orders of the State Judicial Administration of Ukraine, acts of judicial self-government agencies, internal-administrative acts of the court are distinguished. The classification of sources of administrative and legal regulation of activity of district administrative courts by directions of administrative activity of these courts: organizational and managerial issues, personnel issues, personal reception of citizens, access to public information, control over the legality of the court staff and ensuring their safety is considered. Particular attention was also paid to international treaties, which set out the administrative and legal principles of district administrative courts.

Key words: *court, district administrative court, administrative and legal regulation, law, by-law.*